

ناونیشانی (وتاری هینی)

۱۹/رمزبهر/۲۷۱۹ك

2019-10-11م

12/ صفر/1441هـ

ناموژگاری وەرگرتن له سی تاقیکردنه‌وهی گرنگی ژبان

خوای گه‌وره ئیمه‌ی موسلمانان بو نامانجی پهرستن دروست کردوه، وهك ده‌فهرموی: (وَمَا خَلَقْنَا الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ) الذاریات: ۵۶. واته: بیگومان من پهری و ناده‌میزادم دروست نه‌کردوه ته‌نھا بو ئه‌وه نه‌بیئت که من بپهرستن و فه‌رمانه‌ردارم بن. وه ژبانیککی دیاری کراوی پیمان به‌خشیه‌وه هه‌ر یه‌ک له ئیمه‌ میوانین له‌م دونیایه (كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ، وَيَبْقَىٰ وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ) الرحمن: ۲۶ و ۲۷. واته: هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ی له‌سه‌ر رووی زه‌وین، هه‌ر هه‌مووی فه‌وتاوو تیاچوووه ده‌بیئت بمرن.

جا ئه‌گه‌ر هه‌ر موسولمانیک جوان بروانیئت له ژبانی خوای سی ناموژگاری گرنگی تیدایه بو بیرخستنه‌وه:

یه‌که‌م: هه‌موو روژیک له ته‌مه‌نی ده‌روات و که‌م ده‌بیته‌وه و گرنگی پی نادات، به‌لام ئه‌گه‌ر چه‌ند دره‌م و پارویه‌کی له ده‌ستدا زور نارحه‌ت ده‌بیئت که‌م پارو وه‌ک کورد ده‌لیئت: پارو چلکی ده‌سته‌و مروقه له‌شی ساخ بیئت هه‌ر به‌ده‌ستی ده‌هینیته‌وه، به‌لام هه‌موو دنیا مولکی تو بی ناتوانی یه‌ک چرکه‌ بگه‌رینیته‌وه، ئیمامی حه‌سه‌نی به‌سری: "یا ابن آدم، انما انت ايام، اذا ذهب يوم ذهب بعضك" واته: ئه‌ی ناده‌میزاد ژبانی تو چه‌ند روژیکه‌و هه‌ر روژیک که‌م ده‌روات به‌شیکی ته‌مه‌نت که‌م ده‌کاته‌وه و ده‌روات.

پیغه‌مبه‌ر (درودی خوای له‌سه‌ر بیئت) فه‌رمویه‌تی: "لَا تَزُولُ قَدَمَا ابْنِ آدَمَ، يَوْمَ الْقِيَامَةِ، مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ، حَتَّىٰ يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ: عَنْ عَمْرِهِ فِيْمَ أَفْنَاهُ، وَعَنْ شَبَابِهِ فِيْمَ أَبْلَاهُ، وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيْمَ أَنْفَقَهُ، وَمَاذَا عَمِلَ فِيْمَا عَلِمَ" پرسیاری ئه‌و چوار شته‌ ده‌کرئ ته‌مه‌نت له چی سه‌رف کردوه؟ گه‌نجاه‌تیت چوون به‌سه‌ر بردوه؟ مالت چوون په‌یدا کردوه و چوونت خه‌رج کردوه؟ ئه‌وه‌ی ده‌ترانی چه‌نده کارو عه‌مه‌لت پی کردوه؟

ده‌بیئت زور به‌ ژیرانه له گه‌ل کات و سات دا هه‌ستیار بین به‌ شتی بی که‌ک نه‌یبه‌ینه سه‌ر، چونکه ده‌بیئه‌ حه‌سه‌رت و پشیمان بونه‌وه و ئه‌مه‌ش دادی که‌س نادات. که‌واته رویشتنی ته‌مه‌ن ده‌بی بیئه‌ زه‌نگی هوشیارکه‌ره‌وه‌ی ئیمه‌ی مروقه له خه‌وی غه‌فله‌ت و بی ناگایی، بو ئه‌وه‌ی بتوانین به‌رده‌وام خوامان وه‌ییر بیئت و ته‌مه‌ن له کارو هه‌نگاوی چاکه‌ به‌ری بکه‌ین.

دووهم: هه‌موو روژیک له رزقی خوای گه‌وره ده‌خوات و لیپیچینه‌وه‌شی له‌سه‌ره، جا ئه‌گه‌ر به‌ هه‌لالی په‌یدای بکات خوای گه‌وره دوو پرسیاری لی ده‌کات که‌م چوون په‌یدات کردو له چیا سه‌رفت کرد؟ ئه‌گه‌ر رزقه‌که‌ی حه‌رام بیئت خوای گه‌وره سه‌زای توندی ده‌دات.

رزق په‌یدا کردن به‌ هه‌لالی شانازییه و شه‌رفه بو مروقه، روژیک پیغه‌مبه‌ر (درودی خوای له‌سه‌ر بیئت) پیاویکی بینی ناوی سه‌عد بوو ناو له‌پی ده‌سته‌کانی زور زبرو ره‌ش و زامدار بوو پی فه‌رموو: ده‌سته‌کانت بو وایان لیها‌توووه؟ له ولامدا کابرا وتی: من ده‌چم بو ئه‌و ده‌شته دار ده‌بهرم و کو‌ی ده‌که‌مه‌وه پاشان ده‌یه‌ینمه‌وه ده‌یفروشم منداله‌کانی خووم و برا شه‌هیده‌که‌می پی به‌خپو ده‌که‌م. پیغه‌مبه‌ر (درودی خوای له‌سه‌ر بیئت) فه‌رموی ده‌سته‌کانتم به‌دری: ماچی ناو ده‌ستی کابرای کردو هه‌ردوو ده‌ستی به‌رزوه کردو فه‌رموی: خه‌لکینه ئه‌مه ئه‌و دوو ده‌سته‌یه که‌م خوای گه‌وره فه‌خرو شانازی پیوه ئه‌کات لای فره‌شته‌کانی، که‌م وایه‌ت ئه‌گه‌ر پرسیاری له خوومان بکه‌ین روژانه؟ ئایا رزقی خووم هه‌لال کردوه، زه‌کات و سه‌ده‌قه‌ی لیده‌ده‌م، قه‌ناعه‌تم به‌رزقی خووم هه‌یه به‌ هانای هه‌ژارو نه‌خووش و لیقه‌وماوانه‌وه ده‌چم؟ دل‌ی مندالی بی باوکم

خوش کردوه؟ یان لهسه چنگ کهوتنی رزق و رۆزی دلّی چند کهسم رهنجاندوه! ئەمه کاتیگدا خوا رازیکه و دهبی بروای ته و اومان بهوه هه بیته. یان کورد ده لیته: کهس رزقی کهس ناخوات.

پیغمبهر (درودی خوای لهسه بیته) فهرمویهتی: **(لَا تَسْتَبْطِنُوا الرِّزْقَ فَإِنَّهُ لَمْ يَكُنْ عَبْدًا لِيَمُوتَ حَتَّى يَبْلُغَ آخِرَ رِزْقِ هُوَ لَهُ، فَأَجْمَلُوا فِي الطَّلَبِ: أَخَذَ الْحَلَالِ، وَتَرَكَ الْحَرَامِ)** رواه ابن حبان.

وه له فهرمودهیهکی قودسیدا که له موسندهی ئیمام ئەحمدها هاتوه: قال رسول الله (صلى الله عليه وسلم): **"قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: يَا ابْنَ آدَمَ تَفَرَّغْ لِعِبَادَتِي أَمَلًا صَدْرَكَ غَنَى وَأَسَدًا فَقْرَكَ وَأَنَا تَفَعَّلْ مَلَأْتُ صَدْرَكَ شَغْلًا وَلَمْ أُسَدِّ فَقْرَكَ"**.

دوینا وهک ئاویکی سویر وایه چهندی لیبیخویته وه هه تینویتیت لیبی ناشکیته و تینوترت دهکات... کهواته زور گرنه بو مروقه قهناعتی هه بیته به رزق و رۆزی خوئی ئینجا له هه ئاستیک دا بیته، په لامار بو کارو رزقی حه پام نه بات!

پیغمبهرمان (درودی خوای لهسه بیته) ده فهرموی: **(لَوْ كَانَ لِابْنِ آدَمَ وَادِيَانِ مِنْ مَالٍ لَابْتَغَى وَادِيَا ثَالِثًا)** رواه البخاری، واته: ئەگه مرۆقه دوو دۆل و شیوی له زێر هه بیته داوای سییه میسه دهکات، چاوی بهنی ئادهم پر نابیته وه مهگه به خول نه بیته! **سییه م:** هه موو رۆژیک ههنگاوێک له ناخیرهت و قیامهت و ئەجهلی خوئی نزیک ده بیته وه به لام ههچ بایه خیکی پی نادات، بهرنامه داریژی بو دانانیت چی ناماده کردوه بو ئەو رۆژه سهخته؟

بگه هه موو بهرنامه و سه رنجیکی داوته ئەم دونیاییه که هه کۆتایی دیت به لام به هه شت کۆتایی نایهت، هارونه رهشید له کاتی سه ره مه رگدا به براو منداله کان و ئەوانی له دوری بوون وتی: بمبهن بو لای قه بره کهم، که گه شته لای گۆره کهی خوئی زور گریا بهری کرده لای خه لکه که وه وتی: **(مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِيهِ، هَلْكَ عَنِّي سُلْطَانِيهِ)** الحاقه: ۲۸ و ۲۹. واته: ئەوه ته، ئەو مال و سامانهی که بووم، فریام نه کهوت (به لکو نه ماو ته فرو تونا بو)، ئەو ده سه لاتهی که بووم له ده ستمدا نه ماو له ده ستم چوو. پاشان سه ری بهرزه وه کرد بو ئاسمان وتی: یا من لایزول ملکه ارحم من زال ملکه.

خوای گه وه ده فهرموی: **(ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهَمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ)** الحجر: ۳. واته: (گه به گویان نه کردی) لیبیان بگه پر با بخون و بخونه وه و پابویرن خوژگه و ناواتی زور بی ناگیان دهکات (له مردن و دو واروژ) ئینجا له مه و دووا ده زان...؟!

پیغمبهر عیسا سه لامی خوای لهسه بیته ده فهرموی: **(اعبروها ولا تعمروها)** واته: پییدا ری بکهن، به لام به نیازی هه تا هه تایی دایمه کوتن! واته: به قه ده ر پیویستی ژیان کاری بو بکهن نه که له خوئی زیاترا! با بمان ئادهم علیه السلام ده فهرموی: **(لا تركزوا الى الدنيا)** را مه کهن بو دونیا (چونکه کاتیبه و به جی ی دین)!

لوقمانی هه کیم له یه کی که له نامۆژگاریه کانی خوئی بو کوره کهی ده یفه رموو: **(يا بني ان الدنيا بحر عميق وقد غرق فيه ناس كثير! فلتكن سفینتك فيها التقوى)** واته: ئەی کورپی شیرینم ئەوه بزانه دونیا ده ریایه کی زور قول و بی به.. خه لکیکی زور له ناوی و له پیناویدا تیا چوون.. با که شتی سه رفرازی و رزگار بوونت (ته قوا) بیته..

له کۆتایدا خو ناماده کردن بو رۆژی دوا و به ده سه ته یانی رزقی حه لال و ته مه ن دریزیمان گه وه ترین نامۆژگاریه که نابیته موسلمان له بیر بکات و پیویسته ده رسی لی و هه ر بگریته، ئەمه نیشانهی ژیری و سه رکه و تنه، پیغمبهر (درودی خوای لهسه بیته) ده فهرموی: **(الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ)** رواه الترمذي.